

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра державно-правових дисциплін та українознавства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ІСТОРИЧНО – ФІЛОСОФСЬКІ СТУДІЇ
(обов'язковий)

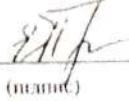
Реалізується в межах освітньої програми Туризм
за спеціальністю 242 Туризм
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2022

Розробники:

Михайличенко М.А., к. іст. н., доц.
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання посада)

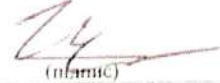

Переломова О.С., д. філол. н., професор
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри: Українознавства та державно-правових дисциплін
(назва кафедри)

протокол від 15.06.2022 № 12

Завідувач кафедри

Доц. С.О.Шестакова
(прізвище, ініціали)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри: Філософії та соціально-гуманітарних дисциплін
(назва кафедри)

протокол від 21.06.2022 № 10

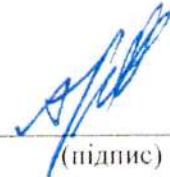
Завідувач кафедри

Доц. А.О.Шевель
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

О.В. Коваленко
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

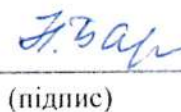
І.М. Коваленко
(ПІБ)

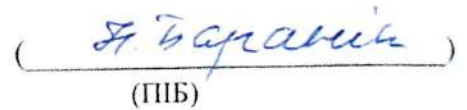
Рецензія на робочу програму (додається) надана:

 - E. V. Dill
(ПІБ)

 - A. J. Rokhova
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.06. 2022 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ		
1.	Назва ОК	Історично-філософські студії
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра ДІД та українознавства Факультет харвових технологій, кафедра філософії та соціально-гуманітарних дисциплін
3.	Статус ОК	Обов'язковий
4.	Програма/спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (застосовується для обов'язкових ОК)	ОП «Туризм», спеціальність 242 Туризм
5.	ОК може бути запропонований для (застосовується для вибіркового ОК)	6 рівень
6.	Рівень НРК-національна рамка кваліфікації	6 рівень
7.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 15 тижнів; 2 семестр, 15 тижнів
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота(завіття) Лекційні денна/заочна Семінарські денна/заочна Самостійна робота денна/заочна
	осінній семестр	14 /2
	весняний семестр	31/71
10.	Вид контролю	16/2
	осінній семестр	45/71
	весняний семестр	
11.	Мова навчання	українська
12.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Михайліченко Микола Анатолійович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри ДІД та українознавства Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 236 г Переломова Олена Степанівна, д. філол. н., проф., проф. кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 237 г
13.	Контактна інформація	Михайліченко М.А., ел. адреса: mikhailichenko@ukr.net Переломова О.С., ел. адреса: helena.perelomova@gmail.com
14.	Загальний опис освітнього компонента	Історичний блок дисципліни (осінній семестр) формує базові знання з глобальної історії від кінця XV ст. до наших днів. За проблемно-хронологічним принципом простежуються основні тенденції розвитку людства в усіх основних сферах (політиці, економіці, культурі, соціофері та ін.). Значна увага приділяється проблемам глобалізації, місцю і ролі України в сучасному світі. Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів здатності оволодівати сучасними знаннями за допомогою різноманітних джерел інформації; здатності до аналізу інформації, критичного мислення; здатності як до колективних, так і індивідуальних форм роботи; здатності узагальнювати історичний матеріал та поточну інформацію. Філософський блок дисципліни поглиблює знання студентів

		знання про походження філософії, соціальні умови її формування та духовні джерела, сформувавши розуміння співвідношення «людина – світ» як визначального предмета філософського осмислення, окреслити філософські проблеми дисципліни, ознайомити з основними функціями філософії: світоглядною, загальнометодологічною, прогностичною (верситетською), критичною, аксіологічною, гуманістичною. Визначити основну проблему філософії – Людину як універсальний і найвищий предмет філософії; сенс життя людини і людства.
15.	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> формування у студентів системи знань про цілісний, глобальний історичний процес, засвоєння студентами основних категорій та закономірностей історії, методологічних підходів до пізнання сучасного світу, ознайомлення з різноманітністю проявів історичного процесу та його специфіки в Україні; формування розуміння сутності філософії як науки і форми суспільної свідомості в її історичному розвитку, місця і ролі філософії в розвитку загальнолюдської культури
16.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент є основою для таких курсів, як Громадянська освіта, Політологія, Сучасна світова політика в особах і фактах
17.	Політика академічної доброчесності	Під час виконання практичних робіт, написання модульних, атестаційних, залікових та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до такої академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо)
18.	Посилання на курс у системі Moodle	Частина 1: https://cdh.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4120 Частина 2: https://cdh.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=1115

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПР14. Провакти повну до індивідуального і культурного різноманіття.	ПР15. Провакти толерантність до альтернативних пріоритетів та методів виконання професійних завдань.	ПР16. Діяти у відповідності з приписами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	ПР17. Управити своїми навчаннями з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	
ДРН1. Знати основні тенденції соціоісторичних процесів в основних лухових сферах (явука, релігія, культура, оствта), політиці, економіці, соціальній сфері. Вивалити толерантність до проява культурного, релігійного, етнічного, ідеологічного різноманіття.	X	X	X	X	Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія. Проведення модульного контролю та атестаційного контролю
ДРН2. Аналізувати та порівнювати особливості культурно історичних спільностей (твіалізацій).	X	X	X	X	Підготовка мультимедійних презентацій, Есе, рефератів, тест множинного вибору
ДРН3. Орієнтуватися у глобальному політичному процесі, розуміти особливості сучасних міжнародних відносин, визначати місце України у глобалізованому світі.	X	X	X	X	Диспут, історична викторина, брейн – ринг, тест можливого вибору
ДРН4. Знати особливості філософії як інтегративного типу знання як глибокої основи світоглядзу					Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія. Проведення модульного контролю та атестаційного контролю
ДРН5. Знати основні етапи розвитку філософської думки, особливості розвитку української філософії	X	X	X	X	Підготовка мультимедійних презентацій, Есе, рефератів
ДРН6. Теоретично осмислювати суспільне буття, загальнолюдські цінності.	X	X	X	X	Диспут, філософська викторина, Брейн – ринг, підготовка мультимедійних презентацій, Есе, рефератів

ДРН7. Знати особливості процесів глобалізації у сучасному світі.	X	X	X	X	Презентація проекту, обговорення на круглому столі.
ДРН8. Відстоювати власну позицію; висловлювати свої думки, формувати концептуальне бачення основних проблем	X	X	X	X	Дискусія елементами усної презентації власної позиції.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота	Самостійна робота		
	Дж	Пз/семинар	Лаб з.	
Осінній семестр				
Тема 1. Теоретико-методологічні основи курсу «Історико-філософські студії». Науково-технічний прогрес в історії людства.				1, 2, 3, 4, 13, 18, 21, 27, 31, 34, 35
План 1. Предмет, завдання та методи вивчення курсу «Історико-філософські студії». 2. Класовий, цивілізаційний та гуманістичний підходи до вивчення історії. 3. Технологічні рівні, наукова та промислова революція. 4. Головні тенденції розвитку сучасного технологічного простору	2	2	3	
Тема 2. Релігія та культура. Історія та сучасність.				1, 2, 3, 9, 18, 24, 25, 29
План 1. Типологія релігій. Цикли в історії релігії. 2. Світові релігії 3. Джерела формування культури сучасного світу. 4. Модернізм та постмодернізм як етапи у розвитку культури. 5. Основні тенденції релігійного життя сучасності 6. Особливості релігійної ситуації в Україні 7. Джерела формування культури сучасного світу 8. Масова культура та її роль у	2	4	3	

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

сучасному суспільстві						
Тема 3. Політика та ідеологія. Війни в історії людства. План 1. Політика як сфера суспільної діяльності. Демократизм та авторитаризм. 2. Основні політичні ідеології. 3. Тоталітаризм як політичний феномен XX ст. 4. Політичні ідеології сучасності. 5. Демократія: витоки, становлення, розвиток. 6. Причини війн та військових конфліктів. 7. Типологія воєн: а) світові війни; б) локальні; в) громадянські війни 8. «Холодна війна» та її наслідки 9. Військові конфлікти сучасності 10. Інформаційні та гібридні війни. 11. Тероризм як нова форма війни. 12. Військова агресія Російської Федерації щодо України. Окупація Криму.	2	6	3		1, 2, 3, 4, 15, 19, 22, 23, 27	
Тема 4. Соціально-економічний розвиток світу: історія та сучасність План 1. Історичні стадії розвитку економіки 2. Економічні перетворення у державах Східної і Центральної Європи наприкінці XX ст. – на початку XXI ст. 3. Основні тенденції розвитку економічних процесів у сучасному світі 4. Соціальна сфера як елемент життєдіяльності суспільства та держави 5. Основні тенденції розвитку соціальної сфери 6. Історичні типи соціальних перетворень 7. Історія гендерного питання	4	10				1, 2, 3, 5, 6, 7, 13

Тема 5. Історичний розвиток Заходу. План 1. Фактори формування та основні цінності Західного світу. 2. Причини піднесення Європи на світовій арені. 3. Роль США у Західному світі. 4. Особливості розвитку Латиноамериканського світу 5. Країни тропічної Африки: історія та сучасність.	2	4	3			1, 2, 3, 5, 7, 12, 13, 16, 30, 32
Тема 6. Історичний розвиток Сходу. План 1. Фактори формування Східного світу. 2. Основні цінності Східного світу. 3. Розвиток відносин між Заходом і Сходом. 4. Зростання ролі Східного світу на світовій арені.	2	2	3			1, 2, 3, 5, 9, 13, 16, 17, 18, 30, 33
Тема 7. Міжнародні відносини: історія трансформації. План 1. Основні етапи становлення міжнародних відносин. 2. Перехід від біполярного до багатополлярного світу. 3. Процес деколонізації та його наслідки. 4. Особливості сучасного світового порядку. 5. Європейська інтеграція: основні етапи та перспективи 6. Сутність та основні прояви глобалізації 7. Вплив глобалізації на розвиток народів і держав 8. Антиглобалізм: основні ідеї та напрями.	2	4	3			1, 2, 3, 5, 8, 10, 13, 14, 15, 23, 26, 28, 34
Тема 8. Україна і світ. План 1. Етапи Української державності. 2. Місце України в Західному світі. 3. Перспективи розвитку України у глобалізованому світі. 4. Вклад України у розвиток світової науки і культури 5. Особливості політичної ситуації в Україні. 6. Стан та перспективи реалізації національних інтересів України 7. Етнічна та релігійна ситуація в Україні на сучасному етапі	2	4	3			1, 2, 3, 4, 23, 27, 31, 34
Всього за осінній семестр	14	30	31			

<p>Тема 7. Соціальна структура суспільства План 1. Суб'єкт суспільної дії. Поняття соціальної структури суспільства. Соціальна група та її типи. 2. Історичні форми спільнот людей: рід, плем'я, народність. Сім'я, її функції та історичні типи. 3. Нація, її походження та сутність. Духовна природа нації. Нація, етнос. Національний характер, національний дух, національна ідея. Національний менталітет. Проблема національного і загальнолюдського націоналізму, інтернаціоналізм, космополітизм). Нація і національна мова</p>	1, 2, 5, 6, 7, 14, 21, 32, 38, 44, 52, 53	-	2	10	6, 7, 14, 27, 30, 42, 48
<p>Тема 8. Філософія науки і культури, стратегія майбутнього План 1. Філософія культури. Сутність та структура духовного життя суспільства. 2. Поняття культури та її сутнісні начала. Історичність культури. Основні ознаки й властивості культури. Символічна природа культури. 3. Культура і цивілізація. Колододібні та лінійні концепції розвитку цивілізації. Плюралізм сучасних культур і цивілізацій. 4. Людиномірність сутності культури. Внутрішня культура і культура спілкування. Діалоговий характер культури. Загальнозначущість і єдиність культури. Субкультура, Культура як ціннісне ставлення людини до світу. 5. Естетичні цінності людини. Краса як універсальна цінність. Праця як цінність. Етичне начало в людині. Етика добра як універсальної цінності. Проблема ідеалу, ідеал і утопія. 6. Свобода і відповідальність як цінності сучасної епохи. Гармонія вищих цінностей — добра, істини і краси — як ідеал людського буття. 7. Діалектика національного і загальнолюдського в культурі. 8. Історія української культури та її особливості. Проблеми сучасного національного відродження і культура сучасної України. 9. Головні тенденції культури ХХ століття. Проблема кризи сучасної культури.</p>	2	2	5	16	45
<p>Всього за весняний семестр</p>	30	44	76		

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН1. Знати основні тенденції соціоісторичних процесів в основних сферах духовних сфер (наука, релігія, освіта), культури, політиці, економіці, соціальній сфері. Виявляти толерантність до проявів культурного, етнічного, релігійного, ідеологічного різноманіття.	Осінній семестр 22 - проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору)	11	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	
ДРН2. Аналізувати та порівнювати особливості культурно-історичних спільнот (цивілізацій).	10 - проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору) - консультації; - перевірка мультимедійних презентацій, есе, рефератів.	10	- підготовка матеріалів для доповіді; рефератів - підготовка есе - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	
ДРН3. Орієнтуватися у глобальному політичному процесі, розуміти особливості сучасних міжнародних відносин, визначати місце України у глобалізованому світі.	12 - проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, організація диспутів, підготовка історичних вікторин, брейн-рингів	10	- підготовка матеріалів для доповіді; - підготовка до історичної вікторини, інтелектуальної гри «Брейн-ринг» - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	
ДРН 4. Знати особливості філософії інтегративного типу знання, як глибокої основи світогляду	Весняний семестр 10 - проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування,	10	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	

ДРН 5. Знати основні етапи розвитку філософської думки; знати основні етапи розвитку філософської думки; особливості розвитку української філософії	тестування (тест множинного вибору) - проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору) - консультації; - перевірка мультимедійних презентацій, есе, рефератів;	6	- підготовка матеріалів для доповіді; рефератів - підготовка есе - підготовка до опитування, тестування множинного вибору)	10
ДРН 6. Теоретично осмислювати суспільне буття, загальнолюдські цінності.	занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, організація диспутів, підготовка філософських вікторин, брейн-рингів	5	- підготовка матеріалів для доповіді; - підготовка філософської вікторини, інтелектуальної гри «Брейн-ринг» - підготовка до опитування, тестування множинного вибору)	10
ДРН 7. Знати особливості процесів глобалізації у сучасному світі.	- модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору) - консультації;	5	- підготовка до опитування, тестування множинного вибору)	10
ДРН 8. Відстоювати власну позицію, висловлювати свої думки, формувати концептуальне бачення основних проблем	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем;	4	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії;	5
Всього годин		74		76

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
1.	Практичне завдання до теми 4 Політика та ідеологія: історичний контекст. Доповідь	8 балів /8%	До 4 тижня
2.	Практичне завдання до теми 5 Війни в історії людства. Дискусія	7 балів /7%	До 5 тижня

3.	Практичне завдання до теми 6 Військові конфлікти наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Есе	10 балів /10%	До 6 тижня
4.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів / 10 %	До 8 тижня
5.	Атестація (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 8 тижня
6.	Практичне завдання до теми 9 Історичний розвиток Заходу. Історична вікторина	10 балів /10%	До 9 тижня
7.	Практичне завдання до теми 10 Історичний розвиток Сходу. Інтелектуальна гра «Брейн – ринг»	10 балів /10%	До 10 тижня
8.	Практичне завдання до теми 12 Міжнародні відносини: історія трансформацій. Виступ з рефератом	10 балів/ 10 %	До 12 тижня
9.	Практичне завдання до теми 15 Україна і світ. Повідомлення з мультимедійними презентаціями	10 балів/10 %	До 14 тижня
10.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів /10 %	До 15 тижня
	Всього	100 балів	
Весняний семестр			
11.	Практичне завдання до теми 4 Філософія півання (епістемологія) Доповідь	5 балів /5%	До 7 тижня
12.	Практичне завдання до теми 5 Філософське розуміння світу. Дискусія	5 балів /5%	До 9 тижня
13.	Практичне завдання до теми 6 Суспільство як об'єкт філософського осмислення. Есе	10 балів /10%	До 11 тижня
14.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів / 10 %	До 8 тижня
15.	Атестація (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 8 тижня
16.	Практичне завдання до теми 7 Філософське розуміння культури. Філософська дискусія.	5 балів /5%	До 13 тижня
17.	Практичне завдання до теми 8 Філософське розуміння науки. Інтелектуальна гра «Брейн – ринг»	10 балів /10%	До 15 тижня
18.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів / 10 %	До 15 тижня
9.	Іспит	30 балів/30	Після 15 тижня
	Всього	100	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Осінній семестр				
Доповідь	0 балів	1-3 бали	4-6 балів	7-8 балів
	Студент не підготував доповіді, не брав участі	Студент не розкрив тему доповіді, не аргументує свою позицію, не	Студент розкрив тему частково, недостатньо переконливо аргументує свою	Студент повністю розкрив тему доповіді, переконливо переконаливо

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Дискусія	обговоренні. дискусії	відповіді на додаткові питання, не виявив активності при обговоренні. дискусії	позицію не відповіли на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	аргументує свою позицію відповіді на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях
	0 балів	1-2 бали	3-5 балів	6-7 балів
Есе	Студент не брав участі у дискусії	Студент брав пасивну участь у дискусії	Студент брав участь у дискусії у формі окремих реплік та зауважень	Студент брав активну участь у дискусії, самостійно формулював та висловлював думки щодо теми
	0 балів	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
Атестація (тест множинного вибору)	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
	0-3 балів	3-7 балів	7-13 балів	13-15 балів
Історична вікторина	Студент не брав участі у вікторині	Студент не виявив активності в командній роботі	Студент брав участь у командній роботі, дав окремі правильні відповіді на	Студент брав активну участь у командній роботі, дав правильні відповіді на
	0 балів	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів

Інтелектуальна гра «Брейн – ринг»	0 балів	Студент не брав участі у інтелектуальній грі	2-4 бали	Студент не виявив активності в командній роботі	5-8 балів	Студент брав участь у грі, точні та повні відповіді на питання	декілька питань вікторини
	0 балів	0 балів	2-4 бали	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів	9-10 балів
Виступ з рефератом	Робота не виконана або текст не відповідає темі, оформлений без оформлення	Реферат розкриває тему фрагментарно, в оформленні є помилки, у виступі на занятті розкрито частково, бракує висновків та узагальнень.	Реферат розкриває тему фрагментарно, в оформленні є помилки, у виступі на занятті розкрито частково, бракує висновків та узагальнень.	Реферат розкриває тему цілому, у викладі матеріалу та оформленні виступу студент переконливо аргументує свою позицію, вільно відповідає на додаткові питання.	Тему розкрито у цілому, у викладі матеріалу та оформленні виступу студент переконливо аргументує свою позицію, вільно відповідає на додаткові питання.	Реферат відповідає усім вимогам. Під час виступу студент переконливо аргументує свою позицію, вільно відповідає на додаткові питання.	5-8 балів
	0 балів	0 балів	2-4 бали	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів	9-10 балів
Повідомлення з мультимедійними презентаціями	Студент не підготував презентацію	Презентація недостатньо уявочна з повідомлення	Презентація уявочна з повідомлення, виконана з дотриманням вимог.	Презентація уявочна з повідомлення, виконана з дотриманням вимог.	Презентація уявочна з повідомлення, виконана з дотриманням вимог.	Виступ з повідомленням доповнюється виконаною відповіддю до вимог	Виступ з повідомленням доповнюється виконаною відповіддю до вимог
	0 балів	0 балів	2-4 бали	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів	9-10 балів
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів	9-10 балів	9-10 балів	9-10 балів
Весняний семестр							
Доповідь	0 балів	Студент не підготував доповіді, не брав участі	1-3 бали	Студент не розкрив тему доповіді, не аргументує свою	4 бали	Студент розкрив тему частково, недостатньо переконливо	5 балів
	0 балів	0 балів	1-3 бали	1-3 бали	4 бали	4 бали	5 балів

	обговоренні дискусії	позицію, не відповів на додаткові питання, не виявив активності при обговоренні дискусії	аргументує свою позицію не відповів на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	переконливо аргументує свою позицію відповів на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях	5 балів
Дискусія	0 балів	1-3 бали	4 бали	5 балів	
	Студент не брав участі у дискусії	Студент брав пасивну участь у дискусії	Студент брав участь у дискусії у формі окремих реплік та зауважень	Студент брав активну участь у дискусії, самостійно формулював думки щодо теми	
Есе	0 балів	2-4 бали	5-8 балів	9-10 балів	
	Студент не підготував есе	Есе, підготовлене студентом містить значні помилки, не відповідає темі, або не розкриває її	Есе, підготовлене студентом, в цілому розкриває тему, але містить окремі помилки	Есе, підготовлене студентом, є оригінальною роботою, що повністю розкриває тему та вміщує власні думки.	
Тестування за опрацюваними темами (тест множинного вибору)	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів	
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	
Атестація (тест множинного вибору)	0-3 балів	3-7 балів	7-13 балів	13-15 балів	
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	
Філософська дискусія.	0 балів	1-3 бали	4 бали	5 балів	
	Студент не брав участі у дискусії	Студент брав пасивну участь у дискусії	Студент брав участь у дискусії у формі окремих реплік та зауважень	Студент брав активну участь у дискусії, самостійно формулював та аргументував свою позицію	

«Брейн – ринг»	0 балів	2-4 бали	5-8 балів	висловлював думки щодо теми
	Студент не брав участі у інтелектуальній грі	Студент не брав участі у виявив активності в командній роботі, дав окремі правильні відповіді	Студент брав участь у командній роботі, дав окремі правильні відповіді	Активна участь у грі, точні та повні відповіді на питання
Тестування за опрацюваними темами (тест множинного вибору)	0-3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
Іспит	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів
	Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Студент володіє матеріалом на задовільному рівні	Студент достатньо добре орієнтується в теоретичному матеріалі	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
Осіній семестр		
1	Експрес-опитування після вивчення тем 1-3,4-6, 8-11, 12-15	4 тиждень, 6 тиждень, 11 тиждень, 15 тиждень
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Самооцінювання	1-3, 15 тиждень
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	Протягом всього семестру
5	Взаємооцінювання	5, 9, 10 тижні
6	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації	6, 12, 15 тижні
Весняний семестр		
1	Експрес-опитування після вивчення тем 1-8.	Протягом усього семестру
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Самооцінювання	1-6 тиждень
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	Протягом усього семестру
5	Взаємооцінювання	15 тиждень
6	Письмовий зворотний зв'язок на есе	11 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

21. Буравченко Р. В. Політичний режим сучасної України: порівняльний аналіз. *Глея: науковий вісник*. 2016. Вип. 109. – С. 352–356. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gleia_2016_109_92
22. Бураков Ю. В. Теоретичні аспекти класифікації локальних війн та збройних конфліктів сучасності. *Військово-науковий вісник*. 2016. Вип. 25. С. 214–232. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2016_25_18
23. Говард М. Війна в європейській історії. К.: Metapoint, 2000. 166 с.
24. Задорожна О. Постмодернізм як культурне та літературне явище кінця XX – початку XXI століття.
25. Теоретичні засади постмодернізму. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство, мовознавство, фольклористика*. 2012. Вип. 23. С. 10–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKKNL_LMF_2012_23_5
26. Лагутин В., Колодій О. Цивілізаційні та інституційні фактори глобальних економічних трансформацій XXI ст. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право: науковий журнал*. 2019. № 2. С. 5–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uzd_2019_2_3
27. Магда С. М. Глобальна війна: сутність та структура феномену. *Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»*. 2014. №4. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2489
28. Міжнародне публічне право: підручник / За ред. проф. В. М. Репельського, Львів, нац. ун-т ім. Івана Франка. 2-е вид., 2009. URL: https://pidruchniki.com/1584072046657/pravo/mizhnarodne_publichne_pravo
29. Філософський енциклопедичний словник / В.І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ: Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002. С. 314. URL: https://shron1.chyuvno.org.ua/ShronKatag/Posofskiy_entsyklopediyehnyj_slovnyk.pdf
30. Синах А. Схід та Захід: Два шляхи розвитку цивілізації на маргінесі тисячоліття. *Вісник Львівського університету*. 2019. Випуск 23. С. 94–99. URL: http://www.fps-visnyk.lviv.ua/archive/23_2019/15.pdf
31. Плохій С., Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Ключко. Х., 2016. 496 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/11082>
32. Тойнбі А. Дослідження історії. Том 1/Лер. з англ. В. Шовкуна. К.: Основи, 1995. 614 с.
33. Тойнбі. Арнольд. Дослідження історії. Том 2/Лер. з англ. В. Митрофанова, П. Парашука. К.: Основи, 1995. 406 с.
34. Україна в міжнародних відносинах: енциклопедичний словник-довідник. Вип. 1–6 / ред. М. М. Варварцев. К.: Ін-т історії України НАН України, 2009–2016. URL: <http://resource.history.org.ua/item/10919>
35. Яковенко Н.М. Вступ до історії. К.: Кригіка, 2007. 368 с.
36. Galeotti Mark. Controlling Chaos: How Russia manages its political war in Europe. *European Council on Foreign Relations* (1 September 2017) URL: https://ecfr.eu/publication/controlling_chaos_how_russia_manages_its_political_war_in_europe/
37. Huntington Samuel P. The Clash of Civilizations? URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/1993-06-01/clash-civilizations>
38. Tisdall Simon. The new cold war: are we going back to the bad old days?. *The Guardian* (19 November 2014). URL: <https://www.theguardian.com/world/2014/nov/19/new-cold-war-back-to-bad-old-days-russia-west-putin-ukraine>
39. Згунов В.Ю., Михайличенко М.А., Калюжна С.В. Політика Західноукраїнської Народної Республіки щодо національних меншин. *Актуальні питання юриспруденції: теоретичний та практичний вимір*: матеріали Третьої Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 23 квітня 2020 року). Суми, 2020. С. 83–85.
40. Михайличенко М.А., Згунов В.Ю. Політика Української Держави Павла Скоропадського щодо єврейської національної меншини. *Приватне та публічне право*. 2019. №2. С.3–7.
41. Михайличенко М.А., Згунов В.Ю. Діяльність Директорії УНР щодо відновлення єврейської національно-персональної автономії. *Приватне та публічне право*. 2018. №4. С. 8–10.

Інформаційні ресурси

- Частина І (осінній семестр)**
- 6.1. Методичне забезпечення**
- Гончаренко А.В., Кузьменко Н.М., Михайличенко М.А., Рожкова Л.І. Історично-філософські студії. Частина І. Конспект лекцій для студентів І курсу денної та заочної форми навчання усіх спеціальностей. Суми, 2020. 40 с.
 - Гончаренко А.В., Кузьменко Н.М., Михайличенко М.А., Рожкова Л.І. Історично – філософські студії. Частина І: Навчально-методичний посібник для семінарських занять студентів І-го курсу денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей / Суми: Сумський національний аграрний університет, 2020. 38 с.
 - Гончаренко А.В., Кузьменко Н.М., Михайличенко М.А., Рожкова Л.І. Історично-філософські студії. Частина І. Навчально-методичний посібник для організації самостійної роботи студентів І курсу денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей. Суми, 2020. 133 с.
- 6.2 Основні джерела**
- Борисова О. В. Зовнішня політика України: історія та сучасність: курс лекцій. Київ: Кондор, 2017. 342 с.
 - Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV - початку XXI століття: навчальний посібник. [Ю.А. Горбань, Б.І. Блик, Л.В. Дячук та ін.]. К., 2012. 438 с. URL: https://www.academia.edu/9411473/Історія_сучасного_світу_соціально_політична_історія_XV_поча_тк_XXI_століття_Горбань_Ю_А?auto=download
 - Козлова, А. І. Економічна історія: навч. посіб. К.: ДП «Вид. дм «Персонал», 2009. 342 с. URL: http://maur.com.ua/assets/files/lib/book/p10_03.pdf
 - Коріненко, П. С. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945 рр.): навчальний посібник Тернопіль: Астон, 2002. 296 с.
 - Лисовський, П. М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація: навчальний посібник Київ: Кондор, 2017. 156 с.
 - Лубський В. І. Релігієзнавство: підручник. 3-є вид., стереот. К.: Академвидав, 2011. 464 с.
 - Мартиненко А.К., Мартиненко Б.А. Міжнародні відносини 1945–1975 років: навчальний посібник. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 366 с.
 - Михайличенко О.В. Історія науки і техніки: Навчальний посібник. Суми: СумДУ, 2013. 346 с. URL: http://shron1.chyuvno.org.ua/Mikhailychenko_Oleh/Istoriya_nauky_i_tekhniki.pdf
 - Мищик Л.М., Кузьменко Ю.В. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–2007): навч. посібник. Київ: Академвидав, 2008. 544 с.
 - Орлова Т. В. Історія сучасного світу (XV–XXI століття): навчальний посібник. К.: Вікар, 2008. 552 с.
 - Турчин Я. Б., Демчишак Р.Б., Плазова Т.І. Історія міжнародних відносин (від стародавнього світу до початку XX ст.): навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 140 с.
 - Турчин Я. Б. Історія міжнародних відносин (1914–2015): навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 140 с.
 - Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу. 2-е вид., доп. і переробл. Ніжин, 2017. 944 с. URL: <https://vinnas.gov.ua/publicatsiji/suchasna-politychna-istoriya-krajin-svitu-2e-vyd-dop-i-pererobl-tvoilova-k-nizhyn-vydavets-pp-lysenko-nm-2017-944-s.html>
 - Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу. 2-е вид., доп. і переробл. Ніжин, 2017. 944 с.
 - Цвєтсков О. П. Культура і релігія: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2011. 192 с.
- 6.3. Інші джерела**
- Бадах Ю. Причини виникнення та класифікація воєнних конфліктів. *Воєнна історія*. 2003. №3-4. URL: http://warhistory.ukrlife.org/3_4_03_5.htm
 - Боброва, А. Основні форми сучасного політичного насилля. К.: «Світ успіху», «Орінком Інтер», 2005. 141 с.

Частина II (весняний семестр)

6.1. Методичне забезпечення

1. Філософія. Етичні пошуки вітчизняної філософії. Методичні вказівки для проведення семінарських занять / укл. Переломова О.С. – Суми, 2020. – 20 с.
2. Філософія. Походження моралі, її сутність і функції. Категорії етики: Методичні вказівки для проведення семінарських занять / укл. Переломова О.С. – Суми, 2021. – 29 с.

6.2. Основні джерела

1. Арутюнов В. Філософія / В. Арутюнов, С. Бондар. – К. : Аспект-Поліграф, 2008. – 309 с.
2. Бічко І.В., Бойченко І.В., Бойченко М.П., Бузький М.П., Табачковський В.Г. Філософія / І.В. Бічко. – К. : Либідь, 2001. – 406 с.
3. Бічко І.В. та ін. Історія філософії / І.В. Бічко. – К. : Либідь, 2001. – 656 с.
4. Бічко І.В., Бічко А.К., Бузький М.П. та ін. Філософія / І.В. Бічко. – К. : Либідь, 1994. – 574 с.
5. Вандишев В.М. Філософія. Ч.1. Історико-філософське вчення. Конспект лекцій / В.М. Вандишев. – Суми : Вид-во СумДУ, 2000. – 180 с.
6. Вандишев В.М. Філософія. Ч.2. Антропологія. Гносеологія. Соціологія. Конспект лекцій / В.М. Вандишев. – Суми, 2000. – 200 с.
7. Вандишев В.М. Філософія. Експурс в історію учення і понятій: Конспект лекцій / В.М. Вандишев. – Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 1996. – 316 с.
8. Волинка Г. та ін. Вступ до філософії / Волинка Г. – К. : Вища школа, 1999. – 234 с.
9. Гетель Г. Енциклопедія філософських наук / Г. Гетель. – М. : Мысль, 1975. – 695 с.
10. Герасимчук А. Курс лекцій з філософії / А. Герасимчук, З. Тимошенко. – К., 2002. – 422 с.
11. Заченко Г.А. та ін. Філософія / Г.А. Заченко. – К. : Вища школа, 1995. – 455 с.
12. Історія філософії / А.К. Бічко, І.В. Бічко, В.Г. Табачковський. – К. : Либідь, 2001. – 355 с.
13. Ільїн В.В. Філософія / В.В. Ільїн. – М. : Академічний Проект, 1999. – 386 с.
14. Краткий философский словарь / Отв. ред. А. Алексеев. – М. : Проспект, 2008. – 496 с.
15. Кузнецов В. Філософія / В. Кузнецов, И. Кузнецова, В. Миронов, К. Момаля. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 519 с.
16. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: Онтологія людини / В.Г. Нестеренко. – К. : Абрис, 1995. – 335 с.
17. Новейший философский словарь / Сост. А. Грицанов. – Минск, 1998. – 896 с.
18. Огородник І.В., Огородник В.В. Історія філософської думки в Україні // І.В. Огородник, / В.В. Огородник. – К. : Т-во «Знання», КОО, 1999. – 543 с.
19. Петрушенко В. Л. Філософія / В. Л. Петрушенко. – Львів : Новий Світ–2008. – 506 с.
20. Татаркевич В. Історія філософії в 3-х т. / В. Татаркевич. – Львів, 1997. – 230 с.
21. Філософія / І.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко, В.П. Розумний та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К. : Вікар, 2004. – 516 с.
22. Філософський словник. За ред. В.І. Шинкарука. – К. : Голов. ред. УРЕ, 1986. – 800 с.
23. Філософія / Андрущенко В.П., Волович В.І., Горlach М.І., Головаченко Г.Т., Губерський Л.В., Єфімів О.П., Кремінь В.Г., Підберезький М.К., Рибалко В.К. / За ред. М.І. Горлача, В.Г. Кремени, В.К. Рибалка. – Харків : Консум, 2001. – 671 с.
24. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні / Д. Чижевський. – К. : 1999. – 309 с.
25. Ярошовець В. Історія філософії. Підручник / В. Ярошовець, І. Бічко, В. Бугрова та ін.; за ред. В. Ярошовця. – К. : Вид. ПАРАПАН, 2002. – 345 с.
26. Ялук Т. Філософія історії: Курс лекцій. Навчальний посібник / Т. Ялук. – К. : Либідь, 2004. – 536 с.

6.3. Інші джерела

27. Абдеев Р.Ф. Філософія інформаційної цивілізації / Р.Ф. Абдеев. – М., 1994. – 336 с.
28. Андреев И.Л. Осторожно с часами истории! Методологические проблемы социального процесса / И.Л. Андреев // Вопросы философии. – 1998. – №9. – С. 38.
29. Андрущенко В. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. – К. : Генеза, 2006. – 656 с.
30. Арцишевський Р.А. Мировоззрение: сущность, специфика, развитие / Р.А. Арцишевский. – Львов, 1986. – 197 с.
31. Бранский В.П. Теоретические основания социальной синергетики / В.П. Бранский // Вопросы философии. – 2000. – №4. – С. 112.
32. Введение в философию / Под общей ред. И.Т. Фролова. В 2 ч. М. : Политиздат, 1989. – 230 с.
33. Горський В.С. Історія української філософії / В.С. Горський. – К. : Наукова думка, 1996. – 286 с.
34. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия / А.В. Гулыга. – М. : Рольф, 2001. – 416 с.
35. Жильсон Э. Разум и Откровение в средние века. / Э. Жильсон // Богословие в культуре Средневековья. – К., 1992. – С.34
36. Історія філософії на Україні. – У 3 т. – Т. 1 / В.М. Нічик, В.С. Горський, М.В. Попович, Б.О. Лобовик, В.О. Зощ. – К. : Наукова думка, 1987. – 399 с.
37. Історія філософії України / М.Ф. Тарасенко і ін. – К. : Либідь, 1994. – 416 с.
38. Кутирев В.О. Людина і світ: три парадигми взаємодії / В.О. Кутирев // Філософська і соціологічна думка. – 1991. – №7. – С.56
39. Мамарлашвілі М. Називати речі своїми іменами / М. Мамарлашвілі // Філософські студії. – 1993. – №1. – С.23
40. Огородник І.В., Руєни М.Ю. Українська філософія в іменах / І.В. Огородник, М.Ю. Руєни. – К. : Либідь, 1997. – 327 с.
41. Попович М. Що таке філософія? / М. Попович // Філософська думка. – 2006. – №1. – С.23
42. Семенов С.П., Мельник В.П. Філософія сучасної науки і техніки / С.П. Семенов, В.П. Мельник. – Львів : Світ, 2006. – 152 с.
43. Татаркевич В. Історія філософії в 3-х т. / В. Татаркевич. – Львів, 1997. – 230 с.
44. Трубинович Н.Н. Время человеческого бытия / Н.Н. Трубинович. – М. : Мысль, 1987. – 255 с.
45. Фелд Ю.А., Мозкова Н.Г. Історія української філософії / Ю.А. Федл, Н.Г. Мозкова. – К. : Україна, 2001. – 510 с.
46. Філософія / Под ред. Г.В. Андрейченко, В.Д. Грачева. – Ставрополь: Изд-во СГУ, 2001. – 245 с.
47. Фрейд З. Психология бессознательного / З. Фрейд. – М. : Просвещение, 1990. – 448 с.
48. Фром Э. Психонализ и этика / Э. Фром. – М. : Республика, 1993. – 415 с.
49. Шопенгауер А. Свобода воли и нравственность / А. Шопенгауер // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – №12. – С.45
50. Ярошовець В. Історія філософії: Словник / За заг. ред. В. Ярошовця. – К. : Знання України, 2005. – 1200 с.
51. Яспере К. Смысл и назначение истории / К. Яспере. – М. : Политиздат, 1991. – 527 с.
52. Переломова О.С. Мовна картина світу українців в ексистенційному вимірі: художній дискурс // Моделі соціокультурного розвитку території: перспективи та можливості у світлі історичної спадщини сучасного та майбутнього: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, Україна, 25-27 вересня 2019 року). – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2019. – 278 с.
53. Переломова О.С. Відображення в літературних творах еволюції духовних пошуків українського народу в добу реформації // Реформація – 500: загальноєвропейський та український контекст: Альманах / Упоряд. О.Киринчук, М. Омельчук, І.Орлеан. – Львів : видавничий відділ Львівського музею історії релігії, Житоє, 2018. – С. 62–68
54. An Encyclopedia of Philosophy [general editor G.H.R. Burke] – London: Routledge, 1988. – 935 p.
55. Bentley John E. An Outline of American Philosophy / John E. Bentley. – Paterson, N. J.: Littlefield, Adams and Co., 1963. – 208 p.

56. Copleston F.Ch. A History of Philosophy: Vol. 1-11. / F.Ch. Copleston. – Great Britain: Continuum, 2003. – 5 344 p.
57. Russell Bertrand Arthur William. A History of Western Philosophy and its Connection with Political and Social Circumstances from the Earliest Times to the Present Day / Bertrand Arthur William Russell. – London: Routledge, 1993. – 916 p.
58. The Cambridge Dictionary of Philosophy / [general editor Robert Audi]. – [2nd. ed.] – Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1999. – 1001 p.

Інформаційні ресурси

1. Артюнов В.Х., Свінцицький В.М. Філософія глобальних проблем сучасності / В.Х. Артюнов, В.М. Свінцицький: Навчальний посібник. - [Електронний ресурс]. - К.: КНЕУ, 2003. - 90 с. - Режим доступу: http://ualib.com.ua/b_144.html
2. Бойченко І.В. Філософія історії / І.В. Бойченко: підруч. для вищ. навч. закл. - [Електронний ресурс]. - К.: Знання, 2000. - 724 с. - Режим доступу: http://libfree.com/149170412-filosofiyafilosofiya_istoriyi.html
3. Васильев В. Философия / В. Васильев: Учебник для вузов. [Електронний ресурс]. - М.: Академический Проект, 2005. - Режим доступа: http://royallib.com/book/vasilev_v/istoriya_filosofii_uchebnik_dlya_vuzov.html
4. Гатальська С.М. Філософія культури / С.М. Гатальська. - [Електронний ресурс]. - К.: Либідь, 2005. - 328 с. - Режим доступу: http://libfree.com/134399148-filosofiyafilosofiya_kulturi_gatalska_sm.html
5. Кремень В.Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В.Г. Кремень, В. В. Ільїн. - [Електронний ресурс]. - К.: Книга, 2005. - 528 с. - Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/1356/1/>
6. Касьян В.І. Філософія / В.І. Касьян. - [Електронний ресурс]. - К.: Знання, 2008. - 347 с. - Режим доступу: http://libfree.com/125922051-filosofiyafilosofiya_kasyan_vi.html
7. Огородник І.В. Історія філософської думки в Україні / І.В. Огородник [Електронний ресурс]. - К.: Вища школа; Т-во «Знання», КОО, 1999. - 543 с. - Режим доступу: http://libfree.com/174683975-filosofiyaistoriya_filosofskoyi_dumki_v_ukrayini_ogorodnik_iv.html
8. Сидоренко О.П. Філософія / О.П. Сидоренко. [Електронний ресурс]. - К.: Знання, 2009. - 891 с. - Режим доступу: http://libfree.com/168444699-filosofiyafilosofiya_sidorenko_op.html
9. Философия: Учебник / Под ред. А. Ф. Зотова, В.В. Миронова А.В. Разина: [Електронний ресурс]. - М.: Академический Проект; Трикста, 2004.— 688 с. - Режим доступа: <chrome-extension://oemmnadbldboiebfnladdacbdm/adm/http://yanko.lib.ru/books/philosoph/philosophy>
10. Философия: [Електронний ресурс]. - Учебник для вузов / Под общ. ред. В. В. Миронова - М., 2005. - Режим доступа: http://bookz.ru/authors/vladimir-mironov/filosofi_867/1-filosofi_867.html

РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП

[Підпис] Ольга Тимощук

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри ДПД та укр-ва)

[Підпис] Л. Т. Ротськова